

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§6-7

Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἵππεύσαντας σκοπεῖν εὐήθές ἐστιν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἵππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἵππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν. Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὕτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίκοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥᾶδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾶδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἵππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι είναι ασφαλές τεκμήριο να εντοπίσει κάποιος τα ονόματα ὧν υπηρέτησαν ως ἱππεῖς την εποχή των Τριάκοντα με βάση το σανίδιο.
2. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι ονόματα πολιτῶν που ἀπουσίαζαν ἀπὸ τὴν Αθήνα τὴν ἐποχὴ τῶν Τριάκοντα περιλαμβάνονται στο σανίδιο.
3. Ο Μαντίθεος διαβεβαιώνει ότι επέστρεψε στους φυλάρχους το χρηματικό επίδομα που ἔλαβε ως ἱππίας.
4. Ο Μαντίθεος ἀναφέρει ὅτι, ἀν οἱ φύλαρχοι δὲν παρουσίαζαν αὐτοὺς που εἶχαν πάρει τὸ χρηματικὸ ἐπίδομα, θὰ πλῆρωναν οἱ ἴδιοι τὸ συγκεκριμένο ποσό.
5. Ο Μαντίθεος καταλήγει στο συμπέρασμα ὅτι οἱ κατάλογοι που παραδίδονταν ἀπὸ τοὺς φυλάρχους εἶναι πιο ἀξιόπιστο στοιχεῖο σε σχέση με τὸ σανίδιο.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ὅμηρος, Ἰλιάς Ζ 166-183

Ο Γλαύκος αφηγείται στον Διομήδη την ιστορία του προγόνου του, Βελλεροφόντη, τον οποίο συκοφάντησε η βασίλισσα Άντεια στον σύζυγό της και βασιλιά του Άργους, Προίτο.

Και ο βασιλέας χόλωσε, πλην να φονεύσει ξένον
εντράπη και τον έστειλε να υπάγει στην Λυκίαν·
και μέσα εις κλειστόν πίνακα του έδωκε σημεία,
που χάραξε κακόβουλα με νόημα θανάτου,
του πενθερού του να δειχθούν δια να τον αφανίσει· 170
και με το άγιο των θεών προβόδισμα κινούσε
προς την Λυκίαν κι έφθασεν εκεί που ο Ξάνθος ρέει·
και ο βασιλέας πρόθυμα τον τίμησε κι εννέα
ημέρες τον εξένισε κι έσφαξ' εννέα μόσχους.
Αλλ' ως η αυγή στον ουρανό ερόδισε η δεκάτη 175
εκείνος τον εξέτασε κι εζήτα να γνωρίσει
ό,τι σημάδι του 'φερεν απ' τον γαμβρόν του Προίτον.
Και ως έλαβε τ' ολέθριο σημάδι του γαμβρού του,
πρώτον την φρικτήν Χίμαιραν τον στέλνει να φονεύσει·
και αυτή γένος ανθρώπινο δεν ήταν, αλλά θείον, 180
δράκος οπίσω, λέοντας εμπρός, στην μέσην αίγα,
κι ήσαν τα σπλάχνα της φωτιά και φλόγες η πνοή της.
Την φόνευσ' όμως, θαρρετός στα θεϊκά σημεία·

Μτφρ. Ι. Πολυλάς

B4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο κείμενο: **όμολογούντων, έλεγχος, καταστάσεις, γράμμασιν, ζημιοῦσθαι**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτης, *Άρεοπαγитικός* §§21-23

(έκδ. του G. Mathieu, Παρίσι: Les Belles Lettres, 1942, ανατ. 1966)

Ο Ισοκράτης αναφέρεται στην αξιοκρατική επιλογή των αρχόντων της αθηναϊκής πολιτείας, την οποία ο Σόλωνας και ο Κλεισθένης θέσπισαν κατά το παρελθόν.

Μέγιστον δ' αὐτοῖς συνεβάλετο πρὸς τὸ καλῶς οἰκεῖν τὴν πόλιν, ὅτι δυοῖν ἰσοτήτοιν νομιζομέναιν εἶναι, καὶ τῆς μὲν ταύτῃ ἀπασιν ἀπονεμούσης, τῆς δὲ τὸ προσῆκον ἐκάστοις, οὐκ ἡγνόουν τὴν χρησιμωτέραν, ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσαν τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς ἀπεδοκίμαζον ὥς οὐ δικάϊαν οὖσαν, τὴν δὲ κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον τιμῶσαν καὶ κολάζουσαν προηροῦντο καὶ διὰ ταύτης ὥκουν τὴν πόλιν, οὐκ ἐξ ἀπάντων τὰς ἀρχὰς κληροῦντες, ἀλλὰ τοὺς βελτίστους καὶ τοὺς ἱκανωτάτους ἐφ' ἕκαστον τῶν ἔργων προκρίνοντες. Τοιούτους γὰρ ἤλπιζον ἔσεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ περ ἂν ᾧσιν οἱ τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες. Ἐπειτα καὶ δημοτικωτέραν ἐνόμιζον εἶναι ταύτην τὴν κατάστασιν ἢ τὴν διὰ τοῦ λαγχάνειν γιγνομένην· ἐν μὲν γὰρ τῇ κληρώσει τὴν τύχην βραβεύσειν καὶ πολλάκις λήψεσθαι τὰς ἀρχὰς τοὺς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμοῦντας, ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους τὸν δῆμον ἔσεσθαι κύριον ἐλέεσθαι τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν.

δυοῖν ἰσοτήτοιν νομιζομέναιν: ἐπεὶ ἀναγνωρίζονταν ὅτι υπάρχουν δυο εἶδη ἰσότητος

δημοτικωτέραν: περισσότερο συμφέρουσα/αρεστή στον λαό

ἡ ἀρχή: ἡ θέση εξουσίας, τὸ πολιτικό ἀξίωμα

τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν: τὸ υφιστάμενο πολίτευμα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τὸ ἀπόσπασμα: «**Τοιούτους γὰρ ἤλπιζον ... τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν**».

Μονάδες 20

Γ4. α. Να προσδιορίσετε τὴν κύρια συντακτικὴ λειτουργία τῶν υπογραμμισμένων λέξεων/φράσεων τοῦ κειμένου:

τὴν πόλιν: εἶναι..... στο.....

τὴν χρησιμωτέραν: εἶναι..... στο.....

τοὺς βελτίστους: εἶναι..... στο.....

τοιούτους: εἶναι..... στο.....

τῶν πραγμάτων: εἶναι..... στο.....

τοὺς ἀγαπῶντας: εἶναι..... στο.....

(μονάδες 6)

β. «Τοιούτους γὰρ ἤλπιζον ἔσεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους», «Ἐπειτα καὶ δημοτικωτέραν ἐνόμιζον εἶναι ταύτην τὴν κατάστασιν»,· Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των παραπάνω υπογραμμισμένων απαρεμφάτων του κειμένου (μονάδες 2), επισημαίνοντας αντίστοιχα το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας ή ετεροπροσωπίας (μονάδες 2).

Μονάδες 10